

TÁJVÉDŐ KRÓNIKA

„Élőhelyeink védelmében”

Újra a Disznó-lápa

Ezzel a címmel indult sorozatunk, melynek első része egy vizes élőhely a Disznó-lápa fontosságáról és „jogairól” szólt. Igen, nem tévedés jogról van szó, melynek érvényesítését felvállaltuk.

Azért kíván ez külön magyarázatot, hogy érthető legyen, ne vegye senki személyes támadásnak, személyes ügynek, ha a Disznó-lápa vagy más élőhely jogainak csorbulását szóvá tesszük. Vegyék úgy, ők az ügyfeleink. Önkéntes feladatunk e néma, védtelen, pusztuló élőlények világát védve, helyettük szólni.

A Disznó-lápa jelentőségéről már szoltunk, most foglaljuk össze papíron rögzített jogait:

24. § Vízgazdálkodási terület „V”

(1) f) A Disznó-lápa-patak medrei és partjai. A partélektől számítva a parti sáv 6 m.

(2)... A „V” övezetben kerítés nem helyezhető el.

(3)... A vízfolyások menti természetes növénytakarások megőrzéséről gondoskodni kell mind a tervezés, mind a kivitelezés során.

21. § (15)... a Disznó-lápa-patak partjaitól számított 50–50 m-en belül épületek, építmények nem helyezhetők el.

A kialakult telekosztás és beépítés változtatásához, építmények korszerűsítéséhez, új építmények elhelyezésének engedélyezéséhez a Duna-Ipoly Nemzeti Park szakhatóságként bevonandó.

Sajnos szükségét éreztük ennek az összefoglalásnak, mert az élőhelyet továbbra is három ténykedés veszélyezteti:

Felső részén a volt szeméttároló „rekultivációja”, melynek ügyében a Környezetvédelmi Felügyelőség vizsgálata folyik.

Vele átellenben Kecskés László önkormányzati képviselő tulajdonában lévő területen történt nagy arányú földmunka, a kritikus területen belül, egy komposztáló telep létrehozásának céljából (szakhatósági engedély nélkül).

A legdurvább beavatkozás viszont a régi felső kis hídnál Reil Lajos területén történt. Itt kerítésoszlopokat helyeztek el és teljesen keresztbevágva a Disznó-lápát, mély árkolást végeztek, mely felborítja e vizes élőhely vízháztartását és teljesen tönkreteszti.

Természetesen ez is mindenféle engedély és szakhatósági vélemény nélkül történt. Azóta megérkezett a Duna-Ipoly Nemzeti Park szakvéleménye is, melyben a Disznó-lápa semminemű változtatást nem engedélyez.

Most már csak egy a kérdés: ki szerez érvényt a jognak?

Elég erőlyes-e a helyi hatóság, hogy történjen egy rehabilitáció, vagy ebben az ügyben is országos szervhez kell fordulni?

A folytatásról beszámolunk.

Nánási István

„ÉRTÉKFELMÉRÉS 2003” batorbágyi módra

Biatorbágy jelenleg működő képviselő-testülete 2003. május 8-i ülésén határozatot hozott a helyi értékvédelmi rendelet megalapozását szolgáló értékvédelmi felmérés pályázati úton történő megvalósításáról. Nagyközségünk önkormányzata uton történt megvalósításáról. Nagyközségünk önkormányzata uton hirdette a pályázatot. A pályázati kiírás szövege, a határozat szerint a Magyar Nemzet c. országos napilapban, az Önkormányzati Híradóban és a www.biatorbagy.hu weboldalon jelenik meg.

Ezeket a sorokat a pályázat beadási határideje előtt két nappal írom!

Az Önkormányzati Híradó eddig megjelent számaiban egyetlen sor, egyetlen utalás nem jelent meg a pályázattal kapcsolatban. A www.biatorbagy.hu weboldalon csak két közintézmény faablakainak kicserélésére és a Rákóczi utca „A” szakaszának felújítására vonatkozó pályázati kiírás található. A helyi értékvédelmi felmérés pályázati szövege nincs sehol!

Talán néhányan ismerik Mátyás király és az okos leány meséjét.
„Hozzon ajándékot, s ne es, köszönjön es, s ne es.”

Balassa János

FELHÍVÁS

Mindannyian szeretnénk tisztább, szebb környezetben élni. Ezért időnként a saját telkünkön kívül is kell takarítani. Hadd lehessünk büszkéek arra a helyre ahol élünk!

A Biatorbágyi Tájvédő Egyesület a Nemzetközi Takarítási Világnapra (2003. szeptember 20.) az egész községre kiterjedő szemétszedési, takarítási napot szervez, melyből hagyományt szeretnénk teremteni.

Felkérünk minden biatorbágyi civil szervezetet, alapítványt, hogy tagjaik bevonásával vegyenek részt az eseményen. A szervezetek feladata lenne egy kijelölt terület (előzetes egyeztetések alapján kiválasztott) kitakarítása, rendbe tétele. A szemétszákókat minden szervezet maga oldja meg, a gyűjtő konténereket az önkormányzat biztosítja.

Szeretettel várunk minden magánszemélyt és Biatorbágyon működő vállalkozást, vállalatot. Mindenki tegye rendbe a saját területe környékét. Tegyük szebbé környezetünket!

Aki szívesen csatlakozna az eseményhez, jelentkezzen szeptember 12-ig a 311-132-es telefon számon Tüske Emilnél.

Biatorbágy hídjai alatt

Orvosi atracél és fekete nadálytő

A Füzes-patak biatorbágyi szakaszán több mint tíz híd, köztük a Viadukt ível át. A patak szerves része a település életének. Az itt lakókat személyes élmények fűzik a Füzeshez. Egy kedves ismerősöm mesélte, hogy gyermekkorában ő és barátai kövek segítségével felduzzasztották a patakot, és az így felgyülemlett vízben tanultak meg úszni.

A patakparti vegetáció zárt egységet alkot, egyes részekben viszont összeolvad a környező növényvilággal. A part uralkodó fája az akác, ami lehetővé teszi az akácerdőhöz közeli méhtartást. Gyakori a fekete bodza, a földi bodza, a veresgyűrűsom, a csalán, a sövényiszulák, a mocsarakat kedvelő fekete nadálytő, a felfutó komló.

A figyelmes szemlélő a patak Viadukt alatti részén vízi hídrre bukkanhat, amely a vizek parti zónájában, árkokban találja meg életfeltételeit. A pataktól távolabb kosárfonó fűz, orvosi atracél telepedett meg. Sok helyen nedves rét alakult ki a víz mellett. Ilyen nedves réten éli világát a mocsári zsurló, és öltözteti kékbe a vidéket a mezei katáng. A hűvös, állandóan árnyékolt, meredek parti szegélyeket borostyán borítja be.

A patak vize évtizedekkel ezelőtt még iható volt – tudtuk meg egy, a hídon átkelő idős hölgytől. Azóta azonban a felgyorsuló élet mellett elkerülhetetlenül beáramlottak olyan szennyezett vizek, melyek csorbították a víz minőségén, így az már nem alkalmas emberi fogyasztásra, bár látszólag tisztának tűnik.

Biatorbágy hídjai alatt nemcsak a patak élővilága figyelhető meg, hanem az a holt világ is, amellyel az ember „ajándékozta” meg a természetet. A Füzes-patak egy része párhuzamos a Patak utcával, amely kellemes sétát nyújthat az arra járóknak. Ezért is kár beszennyezni a vízfolyást és környékét.

Ezt az ismertetőt egy idézettel szeretnénk lezárni, amiről úgy gondoljuk, útmutatót adhat a természet szemléléséhez:

„Ha van érzékünk arra, hogy a napraforgótengert megcsodáljuk, ha egyetlen tő virágának, szára hajlásának, levélzetének szépségét is észre vesszük, szemünk e pillanattól kezdve éhesen kalandozik tovább, mert ráeszmél arra, hogy az élet, bárhol legyen is az, minden megnyilatkozásában gazdag és gyönyörű.”

(Sterbetz István: Élő múzeumok)

Kovács Hajnal és Kovács Tünde
15 és 16 éves tanulók

Mezei katáng

Triatlon?

Nemrég történt, hogy újra festették a piros jelzéseket turistaútjainkon. Úgy látszik viszont volt, aki ezt kevesellve még műanyag csíkokkal is megjelölte, melyen SPORT-MARKETING és TRIATLON MAGAZIN volt olvasható.

Nyilván egy akadályverseny állomásainak készült az a néhány gusztusos, itt-ott százas szöggel az élő fához rögzített, linóleummal, padlószőnyeg-darabbal komfortosított ülőalkalmatosság.

Jó dolog egy erdei túra, játék, de így? Talán nem csak a mi szemünket böki ez.

Ha valaki közelebbit tud a rendezvényről, kérjük, tájékoztasson minket.

Vízi hídr

Tudatlanság – nemtörődömség – közömbösség

avagy hogy kerül a parlagfű a virágcserepbe!?

Minap budapesti ismerősöm balkonvirágaival dicsekedett, különösen legújabb egy parkból begyűjtött, változatosan szabdalts levelű, dúsan elágazó, üde zöld színű és a gondos locsolásnak hála, növekedésben minden más növényt felülmúló fajra volt büszke, melyről elmondta, kíváncsian várja, milyen virággal fogja őt meglepni?

Elképedésemmel az ő csodálkozása volt nagyobb, amikor közöltem: parlagfűvet nevelget.

Nem kell azonban legyinteni, hogy na ja, a városi ember! Biatorbágyon is tudok olyan lakót, aki különösen szenved a parlagfűszezon okozta allergiától, de a háza előtti árok mégis valóságos tenyészet a nevezett gyomnövénynek.

Egyszóval, még mindig itt tartunk, hiába az irtás törvényi előírása, hiába a rengeteg szó, a felvilágosító hirdetés, felhívás, akinek nem inge, nem veszi magára, pedig több millió honfitársunk és az elkövetkező időben egyre többünk életét keseríti meg augusztustól októberig a növény pollenje által kiváltott tünetegyüttes. Ezzel a szemlélettel sajnos, úgy néz ki, még évekig nem várható változás.

Biatorbágy és környéke előkelő helyen szerepelne országos viszonylatban a parlagfűvel szennyezett területek között, mint előző híradásunkban utaltunk a nyugati lakóövezet ebbéli helyzetére, de semmiben nem különb a települést körülölelő területek parlagfűképe, ahogy a belterületi részek sem mentesek.

E sorok írója 7 éve szenved a parlagfű okozta allergiától, így joggal érzi saját bőrére keresztül is kötelességének az ok megszüntetését. Ezért is végeztem el lakóterületemen, a Kálvin téren a gyomnövény irtását. Az eredmény: 100 négyzetméteren 8,5 kilogramm parlagfű.

Elágazó parlagfű kaszálás után

A parlagfűvet hatékonyan virágzás előtt és tövestől irtathatjuk

Mint érintett, és mint a Tájvédő Kör tagja, dr. Tólas-Tálassy Tamás képviselő úrhoz fordultam, hogy mint a közegészségügyért is felelős, kezdeményezzen lépéseket a probléma helyi megoldására. Megkeresésünkre elmondta, hogy felkéri ez ügyben a polgármestert, hogy a szép számú biatorbágyi civil szervezetten keresztül, egy konkrét időpontban, egy ún. parlagfűirtó nap keretében, a települést egymás között felosztva mentesítsék a községet a gyomnövényről.

Az elképzelést jónak tartjuk, csak kissé megkésettnek, hiszen az irtás lényege a virágzás megelőző időszak lenne, melyhez oly közel állunk, hogy szinte lehetetlen hatékonyan megszervezni a minden területet lefedő irtást.

Azonban valahol el kell kezdeni, ahogy a mai nap meg is érkezett a postaládámba az a felhívás, amit az Egészséges Biatorbágyért Közhasznú Egyesület tett közzé e témában. Sajnálatos viszont, hogy a felhívás a következő napra szól, de ezzel együtt is reméljük, a sikeréről számolhatunk majd be, én biztos folytatam szűkebb környezetemben.

Jó hír még, ami a képviselő úrral folytatott beszélgetésem óta történt, hogy a Biatorbágyra bevezető körforgalmi rész, mely az egybefüggő parlagfűteleptől volt zöld, lekaszálásra került, valamint a Kálvin tér, ahol egyéb gyomnövények is sokkal életképesebbek, mint a szárazságtól kiégett

fű, a parkosításkor ültetett és azóta kiszáradt bokrok, virágok. Nem történt meg viszont a volt gazdasági iskola kertjének kaszálása, ahol a parlagfű még kedvére nő, pedig ismert a tulajdonos.

A parlagfű szempontjából a kaszálás csak átmeneti megoldás, mivel mindennél életképesebben nő, az elvágott szár többszörösen elágazik és megsokszorozott virággal áll bosszút, tehát lehetőség szerint virágzás előtt és gyökerestül irtsuk!

Parlagfű sajnos lesz jövőre is, akkor viszont már idejében és módszeresebben lehetne felkészülni, megelőző intézkedéseket tenni, akár központilag és nagyszabású parlagfűnapot rendezni, ami ugyanúgy megmozgathatná településünk lakóit, mint más közös alkalom.

Az alapja, hogy nincs az a civil szervezet, ahol érintett ne lenne.

be-ke

Padok és asztalok

Augusztus 1-jén a Tájvédő Egyesület segítségével 4 db rönkpadot, 2 db rönkasztalt és egy szemétygyűjtőt helyeztünk el az iharosi forrásoknál. Ezúton szeretnénk megköszönni közreműködését Csószáné Guttmann Szilviának, a polgármesteri hivatal Műszaki Osztály vezetőjének.

A rönkbútorokat készítő cég egy ajándék rönk-krokodillal lepelt meg bennünket, mellyel a Fő utcai óvoda gyermekei játszhatnak.

Tüske Emil

A Czöndör-kút „manója”

A kitakarított kút

A nagy csobbanás

Ki ne dobott volna még kavicsot folyóba, tóba? Számtalan olyan lapos kavics van nyugodt vízü tavak fenekén vagy folyómedrek alján, amit játékos emberek kacszásra bírtak a víz színén. Egy félvődörnyi talán pont miattam.

Ezek a kis kavicsok nem csapnak túl nagy zajt, így egyesek nagyobb köveket dobálnak, hogy nagyobb csobbanás legyen. Sajnos akadnak olyanok is, akik nem csak tavakba, folyókba, hanem kuttakba, és nem kis kavicsokat, vagy nagyobbacska köveket, hanem téglányi vagy még nagyobb, beton darabokat dobálnak.

Ismét...

A Tájvédő Egyesület július 19-én folytatta az iharosi forrásoknál a takarítást. A nemrég tisztított árokban kerámiacserepeket, ki nem égetett agyag hulladékot és újabb akkumulátort is találtunk.

Ahogy a képen is látszik, a bozótból sikerült kiszabadítani egy szép olajfát. Meglepett bennünket az a nagy méretű pévécső-darab is, amit a víz szállított ide, ugyanis az épülő Rynart-teleshelyről ide a forrshoz vezetik az esővizet.

A több ezer négyzetméteren összegyűlő csapadék egy kiadós nyári zápor idején mindent elsöprő áradássá válik, magával visz mindent, amivel találkozik. A forrásokból fakadó csermely völgye veszélybe került. Az itt kialakult nyugodt világot elmossa a hirtelen lezúduló víz.

A Rynart-kanális és víztározója összekötését még át kellene gondolni, egy hasznosabb, kevésbé ártó megoldás reményében!

Július 26-án a Tájvédő Egyesület tagjai a Czöndör-kútnál tettek látogatást, kesztyűvel, gereblyével, vödörrel és zseblámpával felszerelve.

A helyiek elmondása alapján tudtuk, hogy pár évvel ezelőtt többen is hordtak innen kellemes, jó ízű ivóvizet, sőt valamikor a víz túlfolyva a peremen kis csermelyként csordogált a Füzes-patak felé az úton. A kút azonban most száraz volt, talán a száraz időjárás miatt, vagy a vízer talált magának másik utat? Olyan érzés elmenni mellette, mint egy kerék nélküli kocsi mellett.

Zseblámpával levilágítva a kútba, faágakat, beton darabokat láttunk (később kiderült, hogy nem csak törmelék, hanem igen nagy 25 kg-os darabok is voltak). Fél köbméter törmelék és egyéb szemét kiemelése után megtaláltuk a vödört és a vizet. Jelenleg kb. 40 cm víz van benne, de reméljük, hogy az őszi csapadékosabb időszakban megnövekszik a vízszint, és ha vigyázunk rá, nem dobáljuk tele mindenféle szeméttel, akkor talán ismét ihatóvá válik a vize.

A kút környékét is megtisztítottuk a sok gaztól, elszáradt növényzettől és a néhány kiló rozsdás pántoló szalagtól. Megigazítottunk néhány kifelé boruló kútkövet, és a tetejéről kivágtunk egy-két fa és bokor csemetét, valamint vastag gyökereket, amelyek nyomják szét a kút köveit.

A takarítás eredményeképpen, most már az útról is észrevehető, hogy egy kút van ott. Az önkormányzatnak köszönhetően a fáradt turisták majd itt is megpihenhetnek a kihelyezésre kerülő asztal melletti padokon.

T. E.

Az 1884. évi térképen Czöndör András földbirtoka

